

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
BIULETYN
 DZIENNIK BIAŁOSTOCKI
 KONTA P.R.
 Ceny: 2
 Za ogłoszenia: 10
 Wd 15 gr. w
 70 gr. w drobnych na wysyłce 80 gr.

Billigolego
 Naredoko
 Warszawa

Dziennik Białostocki

10
 GROSZ
 I JEDYNY
 w Białymstoku
 MOJA
 GAZETA
 2. edycja
 40 stron tygodniowo
 21. 3. -
 Warszawa

Gazy trujące przeciwko powstańcom Milicjanci utopili 440-tu niepewnych gwardzistów Niesłychane okrucieństwa hiszpańskiej wojny domowej

PARYŻ, 19. 8. Kola powstańcze oświadczają, iż wojska rządowe w walce z powstańcami używają gazów trujących.
 Po raz pierwszy wojska rządowe użyły pocisków gazowych wczoraj pod San Raphael, na froncie Guadarrama.

**Wiceminister
 Doleżał**
 ustępuje z Min. Przem.
 i Handlu

Dyr. A. Roso

Długolemi podsekretarz stanu w ministerstwie Przemysłu i Handlu, p. Doleżał, w najbliższych dniach, jak donosiliśmy, ustępuje z zajmowanego stanowiska.

Jako następcę p. wiceministra Doleżała wymieniana p. Adama Roso, dyrektor departamentu w min. Rolnictwa i Reform Rolnych.

Gen. Mola, zapytany w tej sprawie, oświadczył: „Okropność ta winna być stwierdzona. Madryt nie powinien zapominać, że my również mamy gazy, lecz nigdy nie zamierzaliśmy używać ich przeciwko Hiszpanom.”

W kolach powstańczych panuje wielkie oburzenie. Kola te oświadczają, że bombardowanie pociskami gazowymi stanowi nowy dowód, że „powstańcy prowadzą prawdziwą kruciatę przeciwko barbarzyństwu”.

O używaniu przez wojska rządowe gazów, komitet powstańczy zażądał rady zagranicznej i biuro Międzynarodowego Czerwonego Krzyża.

W Kartaginie w nocy z dn. 14 na 15 sierpnia wywieziono na dwa parowcach 360 żołnierzy gwardji cywilnej i 80 oficerów marynarki. Po wyjściu z portu gwardzistów i oficerów utopiono. Pozatem rozstrzelano jeszcze 22 oficerów. Egzekucje miały się odbyć na rozkaz pewnego sierżanta.

Marynarze niemieccy, którzy opuścili port miasta Bilbao, mówią, że powstańcy w Porto Galele podobali doki portowe, wskutek czego spaliło się żywcem 300 zakładników, umieszczonych w pobliżu doków.

Dotychczas 11-tu generałów powstańczych, którzy dostali się w ręce rządu madryckiego, straciło życie czy to wskutek wyroków sądowych, czy też w innych okolicznościach.

Pozatem w więzieniu przebywa jeszcze 18 generałów.

W Katalonii trwała bez przerwy egzekucje, których ofiarami padały osoby przedewszystkiem duchowne, następnie politycy prawicowi i przedsiębiorcy.
 Egzekucje te poprzedzane są obławami, urządzanymi według ustalonych list proskrypcyjnych.

Rozpaczliwy atak na Badajoz zakończony klęską armji madryckiej

PARYŻ, 19. 8. — Po zaciętej walce wojska rządowe opuściły Badajoz. Wkraczające do miasta oddziały powstańcze musiały toczyć krwawą i uciążliwą boję, zdobywając barykadę za barykadą.

Na pomoc oblężonemu w Badajoz wojskom rządowym pospieszyła 20.000 armia, złożona z milicji ludowej.

Pod wodzą ucznia Trockiego tworzy się niezależna sowiecka Katalonia

(Telegram własny)

BARCELONA, 19. 8.
 Rząd kataloński utworzył radę ekonomiczną, która ma się zająć przeobrażeniem życia gospodarczego Katalonii.

Rada ekonomiczna składa się wyłącznie z przedstawicieli partii radykalnych i organizacji syndykalistycznych, stanowiących dziś w Katalonii bardzo poważną siłę polityczną.

Jedną z najsilniejszych indywidualności w radzie, zasiadających z ramienia partii komunistycznej jest Andres Nin, uczeń Trockiego, przybyły ostatnio z Z.S.R.R.

Władzami, urządzanymi według ustalonych list proskrypcyjnych.

Pomędzy rozstrzelanymi znajdować się ma biskup Lerida, b. komisarz rządu katalońskiego i b. deputowany radykalny Palau oraz znany przemysłowiec Saleta.

Akty teroru rozpowszechniły się do tego stopnia, że wszystkie odpowiedzialne partie i organizacje zamierzają zwalczać terror polityczny w drodze surowego karania sprawców.

Według obliczeń opartych na nie sprawdzonych informacjach, liczba ofiar dotychczasowych wojny domowej w Hiszpanii wynosi 50.000 zabitych i 135.000 rannych.

Nim kolumna ta dotarła do Badajoz, miasto wpadło w ręce powstańców.

Wywarła się długotrwała i nalękawsza w obecnej wojnie domowej walka.

Milicja ludowa poniosła ostatecznie klęskę. Tysiące trupów zostało pola Badajoz. Reszka niedobitków wycofała się w kierunku Madrytu.

Ostatnie światła na stadionie

Iluminacja 3-ech flag: olimpijskiej, niemieckiej i japońskiej — jako następny ni w r. 1940-ym — w dniu uroczystego zakończenia XI Olimpiady w Berlinie.

Wódz Naczelny na Zamku Minister Beck w Spaie

Po audjencji p. premiera gen. Składkowski i p. wicepremier p. Kwiatkowski p. Prezydent Rzeczypospolitej przyjął w dn. 18 b. m. Generalnego Inspektora Sił Zbrojnych gen. Rydza-Smigłego.

Konferencja Głowy Państwa z Naczelnym Wodzem trwała czas dłuższy.

W kolach politycznych do audjencji tej przywiązuja dużą wagę

łącza ją z ostatnim pobylem w Polsce generalissimusa wojsk francuskich gen. Gamelin i z wyjazdem gen. Rydza-Smigłego na mównicę armii francuskiej, co ma nastąpić w pierwszej połowie września.

Po rozmowach, przeprowadzonych na Zamku w dn. 18 b. m. p. Prezydent Rzeczypospolitej udał się do Spa.

Wczoraj przedpołudniem minister spraw zagranicznych p. Józef Beck udał się do Spa, gdzie został przyjęty na dłuższą audjencję przez p. Prezydenta Rzeczypospolitej.

P. Prezydent na Pomorzu spędzi resztę wakacji

Jak się dowiadujemy, w tych dniach p. Prezydent Rplitej udaje się do Runowa Kraińskiego w pow. wyrzyskim pod Bydgoszczą.

p. Prezydent spędzi tam resztę swego wypoczynku letniego.

Pożegnalna depesza gen. Gamelin'a do Naczelnego Wodza Polski

Szef francuskiego sztabu generalnego i wiceprezydent najwyższej rady wojennej gen. Gamelin wyjeżdżając z Polski przesłał na ręce Generalnego Inspektora Sił Zbrojnych gen. Rydza-Smigłego telegram następującej treści:

„W chwili, gdy opuszczam Polskę, spieszę raz jeszcze wyrazić Panu Generalowi całą moją wdzięczność za przyjęcie, które zostało mi zorganizowane specjalnie przez Pana Generała i moich kolegów z armji polskiej”.

Madryt poskarży się w Genewie na hiszpańskich powstańców

(Telegram własny)

PARYŻ, 19. 8.

Przedłużająca się wojna domowa w Hiszpanii skłoniła rząd madrycki do szukania oparcia w czynnikach zagranicznych.

Propaganda promocyjna zagranicą jest b. silna. Przecistawia jej się akcja przeciwdziałania emisariuszy powstańczych.

Wraz z zbliżającą się w wrześniu sesja Rady Ligi Narodów, obie walczące strony rozwinęły propagandę, zmierzającą do wprowadzenia za zgodnienia hiszpańskiego na forum Li-

gi. Rząd madrycki porzucił w niektórych państwach, jak Włochy i Niemcy, normalnie działającego przedstawiciela dyplomatycznego, pragnąc uzupełnić te luki, przez stworzenie w Genewie wielkiego biura propagandy. W związku z tym projektem w najbliższych dniach wyjadą do Genewy prawnicy rządu hiszpańskiego, którzy zaima się przedewszystkiem zbadaniem terenu, w związku z ewentualnym apelem Ligi Narodów przeciw wojskom powstańczym, i stworzeniem przychylnego klimatu dla rządu madryckiego.

Krzyże Zasługi dla Policji i Straży Granicznej

P. prezes Rady Ministrów gen. Sławoj-Składkowski nadał srebrny krzyż zasługi Eugeniuszowi Franciszkowi Janczyszynowi, podkomisarzowi p. p. Januszowi Pawłowskiemu komisarzowi Straży Granicznej, Stanisławowi Lipskiemu podkomisarzowi Straży Granicznej za zasługi na polu bezpieczeństwa publicznego.

Bronzowy krzyż zasługi nadany został Romanowi Rutkowskiemu, przodownikowi p. p. Stanisławo-

wi Kazimierskiemu przodownikowi Straży Granicznej oraz strażnikom Straży Granicznej Antoniemu Gniotowi, Stanisławowi Majdzie, Andrzejowi Wniekiemu i Janowi Woinarowskiemu za zasługi na polu bezpieczeństwa publicznego.

Krzyż zasługi za dzielność nadał p. premier Składkowski Teofilowi Matusewiczowi, przodownikowi Straży Granicznej za czynny wyjazd kowej odwagi w służbie bezpieczeństwa publicznego.

94-ch dżentelmenów w ieszach przybyło z Egiptu poznać Polskę

Po przyjeździe pociągu gdańskiego, perony dworca Głównego w Warszawie zapelnily się onegdaj o godz. 17 wieczorem gwarnym tłumem śniadolicej młodzieży w czerwonych leżakach.

Była to wycieczka studentów egipskich z wyższych uczelni Kairu, która bawiła na Olimpiadzie w Gdańsku.

Do Warszawy przybyło 94 akademików pod kierownictwem sekretarza wydziału humanistycznego uniwersytetu w Kairze p. Omara Mohamed Zaki.

W wycieczce biora udział dwie panie.

Goście powitali na dworcu przedstawicieli poselstwa egipskiego, Polsk. Akad. Zg. Zbliżenia Między narodowego „Liga” z prezesem p. Słowikowskim i p. Banaszkiewiczem na czele. Instytut Wschod-

niego i gminy mahometauskiej. Wkrótce obok wagonu Egipcjan wyrósł olbrzymia sterta walizek, bagażu i pakunków, bowiem goście, jak się okazało, przyjechali z niezwykle obfitym bagażem.

Mimo zmęczenia podróżą, goście nie tracili dobrego humoru. Porzuciwszy walizki i nesesery rozbiegli się po całym dworcu.

Na szczęście bezpańskimi bagażami zajął się policja, która zwróciła Egipcjanom ich walizki.

Gospodarzom udało się wreszcie zaprowadzić ich taki fad, i gości dorozkazy konnemi (z czego byli niezmiernie radosi) przetransportowano do Zw. Osadników na Mysłowicę.

Podczas pobytu w Warszawie Egipcjanie biegał stowolali się w jednej z pierwszorzędnych restaura-

cy, gdzie przygotowane dla nich rytualna kuchnia, bez wiewprzyny i alkoholu.

Dziś, o 9-iej rano egzotycznej akademicy rozpoczęli zwiedzanie Warszawy od Zamku.

Po 3-dniowym pobycie w stolicy goście udadzą się do Zakopanego, gdzie spędzą tydzień na odczynku po męczącej podróży, która trwa już 54 dni.

Wielkie manewry we Francji rozpoczynają się 6 września

Jak donoszą z Paryża doroczne wielkie manewry francuskie, na które zaproszony został Wódz Naczelny Armii Polskiej gen. Smigły Rydz rozpoczyna się w dniu 6 września.

Manewry odbywać się będą pod znakiem motoryzacji sił obronnych Francji.

Na pierwszą część manewrów, które trwać będą od 6 do 10 września składać się będą ćwiczenia wielkich mas piechoty pod dowództwem gen. Mittelhausera.

Wzema w nich udział część korpusu 15-go, dwie dywizje piechoty kolonialnej, jak również 29-ta i 31-sza dywizja piechoty. W skład grupy wejdą również il-

czne grupy zmotoryzowane artylerii, kawalerii, czołgów i lotnictwa. Grupa powojskowa będzie miała za przeciwnika 15 korpus piechoty.

Drużną część ćwiczeń, która odbędzie się natychmiast, po ukończeniu pierwszej, obejmować będzie specjalne przedstawianie współdziałania lotnictwa z najnowszymi rodzajami broni technicznej. Lotnictwo ma być użyte nie tylko jako broń zaczepna i wywiadowa, lecz również jako broń osłona i środek transportu.

Na manewry te, oprócz Naczelnego Wodza Armii Polskiej, spodziewany jest przyjazd kilku zagranicznych misji wojskowych.

Montownia samochodów rusza 300 wozów wypuści w.e wrześniu

W ostatnich dniach firma, która otrzymała koncesję na montownię samochodów, wysłała do centrali europejskiej zakładów General Motors, w Kopenhadze kilku inżynierów mechaników oraz kilku młodszych fabrycznych celem bliższego zapoznania się z techniką montowni wozów samochodowych.

Pierwsze samochody polskiej montowni ukaza się na rynku już

za kilka tygodni, bo w pierwszej połowie września.

Będą to samochody Opel-Olimpia i Chevrolet, przy czym ten ostatni wypuszczony zostanie w 4 typach sześciocylindrowych. Cena rynkowa najszybszego wozu wynosić ma około 7000 złotych.

Pierwsza transza nowych samochodów liczyć będzie 300 wozów.

Ten kraj zamienia się w potworne cmentarzysko Z piekła hiszpańskiego lecia iskry na Europę

Jeden z dzienników paryskich podaje w wstrząsającym skrócie dzieje wojny domowej w Hiszpanii.

Treba przypomnieć, jak się to zaczęło...

Tragedia hiszpańska rozpoczęła się 17-go lipca, poprzedzona krwawym prologiem. W nocy, do miasta przywodził monarchistyczny, Calvo Sotelo, zapukało kilku mężczyzn.

— Chcemy się zobaczyć z Calvo Sotelo — oświadczyli.

Niebawem wszyscy wyszli, zabierając ze sobą Sotelo.

W kilka godzin później znaleziono na miejscowym cmentarzu jego zwłoki, okrutnie zmasakrowane.

I właśnie ta ponura zbrodnia przy pieczętowała los Hiszpanii.

Calvo Sotelo stał na czele spisku. Widząc anarchię, rozpętała w swojej ojczyźnie, lekając się bezsilności rządu, stanął na czele oficerów i grupy prawicowej.

W przeddzień jego śmierci gen. Franco przelatywał samolotem do Maroko. Najbardziej żołniersze Legi. Cudzoziemskiej opacowali gmach poczty w Larche. Zastrzelono dwu oficerów.

Były to pierwsze ofiary tragedii hiszpańskiej.

A potem wypadki następowały jeden po drugim. Wola jednostek ustępowała przed wolą tłumy. Zbrodnie się gwałtownie w Madrycie, gromadzone zapasy żywności, rozpetala się anarchia, zabijano się wzajemnie, brat — ośkarżał brata, złość krwi zaglądała wszystkie inne pragnienia.

Hiszpania podzieliła się na dwa

obozy. Południem zawładnęły wojska powstańcze, a z północy nadciągała powstająca armia gen. Mo-

to. A punkt ciężkości znajdował się w Madrycie, który opierał się zwycięstwu powstańców.

Zarzewie wojny, które rozpało się w Hiszpanii, zaczęło rzucać blaski na całą Europę. Rząd madrycki zwrócił się o pomoc do Francji. 26 lipca rozpoczęła się wojna dyplomatyczna.

Nie pozwolimy, aby komunizm ogarnął cały świat — oświadczyli Włochy i Niemcy, spoglądając nie-nawzajem okiem na 20 samolotów, oczekujących z Bordeaux na odlot do Hiszpanii.

Tymczasem w Hiszpanii walki nie ustają ani na chwilę. Nie milną armaty, nie odpoczywają kulomioty. Trupami poległych są netylko usia nie pola bitew, ale cała Hiszpania zmienia się powoli w potwornych rozmiarów cmentarz.

Jednocześnie dale się we znaki brak amunicji. Zwycięzca będzie ten, kto posiadać będzie większą ilość broni. Gen. Franco nie może się spodziewać zwycięstwa, o ile nie zdobędzie samolotów.

30-go lipca 4 hydroplany włoskie opadły w francuskim Marokko. Spieszyły na ratunek powstańców. W Tangerze zbiera się miedzyna rodowa flota. Dowódcą niemieckiego statku „Deutschland” skład, wzięły gen. Franco. Samoloty przybywają. Francja i Anglia ponownie ogłaszają neutralność.

Atmosfera stała się coraz bardziej napięta. Niemiec krawiwniki ukazuje się na morzu Śródziemnym. Sowiety śla pieniądze do Madrytu. Niemcy żądają zadośćuczynienia za zamordowanie czterech obywateli Reszty.

Czyżby tragedia hiszpańska miała się zmienić w tragedię europejską?

8-go sierpnia Europa oddycha z ulgą. Paryż i Londyn ogłaszają neutralność. A nazajutrz armie gen. Franco i gen. Moło nawiązują między sobą łączność i przygotowują się do ataku na Madryt.

W międzyczasie front przenosi się do Badajoz. Nieubłagana walka trwa 4 dni. Tymczasem na północ powstaje atakują San Sebastian, który się jednak nie poddaje.

Straszna, bezlitosna wojna trwa. W której morduje się kobiety i dzieci, grozi zabiciem zakładników. „Oko za oko, ząb za ząb”.

Francja wywołuje nacisk na Rzym i Berlin, aby ogłosili neutralność. Każdy dzień wymaga nastroju niepewności, ogarniającej wolną Europę.

14-ty sierpień. Badajoz jest w rękach powstańców. „Czerwoni” brońni się aż do śmierci. San Sebastian odpięra ataki „wroga”.

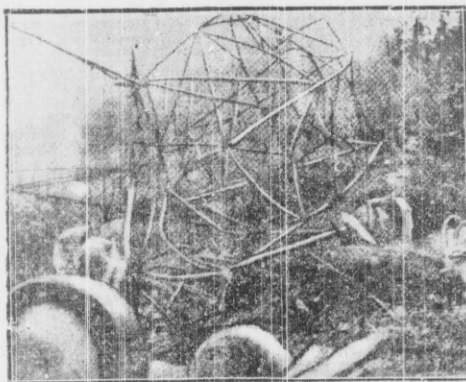
Co będzie dalej?

Znajdujemy się w przededniu bitwy o Madryt. Jaki będzie jej wynik, niewiadomo. Ale wiadomo, że w razie zwycięstwa „czerwonych” czy „białych”, wojna domowa w

Hiszpanii nie będzie skończona. Bo Hiszpania jest podzielona na dwa wrogie obozy, które nie pójdą na żadne ustępstwa i będą się zabijały aż do ostatniego człowieka.

P. L.

Miejsce katastrofy lotnika polskiego we Francji

Szczątki zdruzgotanego „Fokkera”, który spadł na lotnisko Parma pod Barzitz. W katastrofie tej poniósł śmierć warszawianin s. p. Kazimierz Lisowski, który pilotował samolot z Anglii do Hiszpanii. Wyprawa ta, o której donosiliśmy obszernie onegdaj i wczoraj, zakończyła się tragicznie: samolot spowodował burzę musiał zawrócić do granicy hiszpańskiej i lądować na lotnisku Parma zawiadził podwoziem o drzewo, ulegając rozbiciu

Harcerze nad Naroczą Młodzież z całego kraju poznaje piękno Wileńszczyzny

W głębokiej ciszy letniego wieczoru nad tonią jeziora płynię z oddali głos piosenki.

Masyw dalekiego leśnego brzegu, odcinający się czarną kreską od rozświetlonej księżycowym blaskiem tafli jeziora i gęsto rozłożonego gniazda nieba rozbiła snopem ognia.

To harcerze rozpelił ognisko!

Ognisk harcerek tegorocznego lata namnożyła się nad brzegami Narocza ilość dotychczas nienotowana w pamięci okolicznych rybaków, radośnie ścigających wieczornymi do harcerek obozów z żonami i dziećmi, by popatrzyć i posłuchać jak pięknie śpie wają, jak wesoło bawią się chłopcy i dziewczęta z dalekich stron.

Spotkałem w swoich wędrówkach naroczańskich harcerek i harcerki z Wielkopolski, z Warszawy, z Łodzi a do największych należał obóz harcerek hucia stryjskiego z Małopolski Wschodniej.

Przy ogniskach stryjskich harcerek, którzy w liczbie 80-ciu okupali t. zw. „jasny brzeg” nad Naroczą, przyleciał chwilę serdecznego wzruszenia, podziwiał: bratanie się tych młodych dziewcząt z dalekiej podgórskiej krainy z ludem okolicznych zaskanów i wiosek białoruskich.

Przy ogniskach harcerek nad Naroczą obok pożytku, jaki płynię z po-

znania się wzajemnego przez młodzież z dalekich stron i spędzenia kilku tygodni w bezpośrednim obcowaniu z przyrodą — plastycznie uwypuklała się korzyść daleko większą, jaką jest urok polskiego słowa i czar kulturalnego wpływu jaki rzucił na serca ludu okolicznego nasi dzieł harcerek. Obozy harcerek porozrzucone gęsto nie tylko nad brzegami Narocza, ale i po całej Wileńszczyźnie, złożywały serca białoruskich chłopów dla nas, bo dotychczas obojętne i znany tylko z kontaktów urzędowych naród polski, stał się im bliższy i zrozumialszy.

Dlatego też należy z całego serca popierać akcję obywatela na ziemiach wschodnich, należy gorąco przyklaskiwać inicjatywie osób prywatnych, którzy jak np. p. mjr. Jabłoński z Budrysówki, do swych posiadłości wprawdza młodzież z innych stron naszego kraju. Dzięki temu, że mjr. Jabłoński zaprosił do siebie drużynę Łódki z gimn. im. Traugotta, mogli chłopcy z Łodzi poznać najpiękniejsze w Polsce jezioro i nawiązać kontakt z ziemią najbardziej dotychczas zapomnianą.

Jaka korzyść ten kontakt uczuciowy młodzieży z Kresami Wschodnimi: może mieć w przyszłości, ten zrozumienie najpełniej kto wie, jak trudno ścigać nad dziś jeszcze element inteligentny do pracy na Ziemiach Wschodnich, ja-

Rozbieżne opinie w sprawie komercjalizacji portu gdyńskiego

W ubiegłym tygodniu odbyły się dwie konferencje czynników miarodajnych z przedstawicielami sier gospodarczych w sprawie komercjalizacji portu w Gdyni.

Konferencje te poświęcone były usunięciu trudności, jakie wyłoniły rozbieżne zapatrywania na tę istotną dla całego życia gospodarczego sprawę.

Jak już donosiliśmy Rada Intendantów portu gdyńskiego wypo wiedziała się za komercjalizacją portu w tym sensie, by w skład przyszłego kierownictwa przedsię wzięcia portowego wchodził wy-lacznie poza przedstawicielami

władz państwowych i samorządowych bezpośredni interesanci portu z wyłączeniem przedstawicieli ogólnopolskich ugrupowań gospodarczych.

Sprawisko to zakwestionował Związek Izb, wskazując, że obywateli znaczenie portu dla całości gospodarstwa narodowego musi znaleźć wyraz w powołaniu do przyszłej Rady zarządzającej portem delegatów ogólnopolskich związków gospodarczych.

Równocześnie Związek Izb złożył projekt odpowiedniej ustawy, który rozpatrzony być ma w najbliższym czasie.

Na ekranie życia Niewidzialny dąb

Przed kilkudziesięciu laty: ogromny poczyniściec cisyria się powieść Welisa, p. t. „Niewidzialny człowiek” fantazjująca na temat odbarwienia kórki i uczynienia niewidzialną, bez naruszenia jej cech fizjologicznych.

Fantazja angielskiego pisarza zainteresała się nauką, usiłując ją zrealizować, lecz dotychczas nikomu się to nie udało, za wyjątkiem... zarządu parku Paderewskiego.

W głównej alej parku, na pięknej polanie stoi duża tablica z dwujęzycznym napisem:

Dąb Jerzego Waszyngtona
Washington's Oak
Maj 3.1932.

Przechodząc, przeczytawszy napis, zaczyna się na wszystkie strony oglądać, szukając drzewa poświęconego narodowemu bohaterowi. St. Złedno czynnych i pierwszemu ich prezydentowi.

Walka ze szpefotą

W Paryżu rozpętała się cała kampania przeciw kamiennej i bronzowej szpefocie pomników.

Uzrządzono nawet specjalną wystawę fotograficzną „potworów w marmurze i bronzie”, których, nie licząc pozostałości z wieków poprzednich, wystawiono ostatnio przeszło pięćset.

Cały szereg pisarzy i rzeźbiarzy zabiera na ten widok głos, domagając się ochrony piękna miasta przed brzydotą niezawieszanych pomników i zakazu ich stawiania.

Jakie będą wyniki tej kampanii, trudno przewidzieć.

W każdym razie przykład godny naśladowania.

Prawdziwie

Uczmy się pisać według nowej pisowni

Lekeja 21

Należę pisać:

agent — nie agent
algebra — nie aliebra
ewangelia — nie ewan-gelja
Genewa — nie Gienewa
gest — nie giest
legenda — nie lejenda
sugestia — nie sugestia
tragedia — nie tragedia
genewa — nie gienewa
geografia — nie gieografia
W wyrazach zapożyczonych zasadniczo pisze się, nie zaś zje.

O zwrot wpisów szkolnych za dzieci urzędników

Organizacje pracowników państwowych postanowiły podjąć akcję o nowo uregulowanie kwestii opłat za dzieci urzędników w szkołach prywatnych. Delegacja reprezentacji zawodowej pracowników państwowych udaje się w najbliższym czasie do ministra Oświaty, aby mu przedstawić zażalenie kształcenia dzieci urzędników i zgłosić odpowiednie wnioski i dysyderaty.

Delegacja zabiegać będzie o przywrócenie w jakiegokolwiek postaci częściowego zwrotu opłat szkolnych za dzieci urzędników, zmniejszenie do uczeszczenia do szkół prywatnych. Odmiana te-

go rozwiązania mogłoby być rzeczywiste subwencjonowanie przez skarb państwa wybranych szkół prywatnych, które przyjmowałyby dzieci pracowników państwowych po ustalonych i przystępnych stawkach wpisowych.

W kołach pracowniczych podnoszą, że wiele szkół prywatnych znajduje się w ciężkich warunkach materialnych, zalega z komornem i wypłatą uposażeń nauczycielskich. Szkoły te wzamian za subwencje ze skarbu państwa zgodziłyby się niewątpliwie na obniżenie opłat za dzieci pracowników państwowych.

Król na wakacjach

Edward VIII w towarzystwie swych przyjaciół zwiedza wybrzeża Dalmacji. Jak widzimy, zarówno monarcha, jak i jego orszak niczem nie różnią się od gromadki zwykłych turystów.

Zasilki dla kolejarzy

Dyrekcje kolejowe otrzymały z Ministerstwa Komunikacji instrukcje w kwestii wypłaty jednorazowych zasilków dla pracowników kolejowych. Wypłata zasilków nastąpi we wrześniu. Wymosić one będą zasadniczo po 100 złotych dla każdego uprawnionego pracownika.

Kwota powyższa będzie mogła być zwiększona o 25 zł. na każdego członka rodziny powyżej 4 członków, wziętę dnie o 50 zł. na każdego członka rodziny pobierającego naukę w szkołach średnich lub wyższych.

Zasilki jednorazowe przyznawane będą kolejarzom od 14 do 6 włącznie grupy uposażeniowej oraz od 6 do 1 włącznie kategorii plac, o ile pracownicy ci utrzymują rodzinę, składającą się co najmniej z 4 osób (żona, 3 dzieci).

Terminator od stelmacha — powstaniec 1863 r. S. p. Grabowski Stanisław weteran

eka zawisła mu nad głową, pozostawiała na szczęście tylko rany, jako pamiątkę z trzech bitew, stoczonych w okolicy Skieriewie i Rawy Mazowieckiej.

Ze s. p. weteranem Grabowskim schodził do grobu jeden z ostatnich przedstawicieli patriotycznych rodzinników warszawskich, którzy w pamiętną noc stelmachową chwycili za broń — był wtedy terminatorem u stelmacha i razem ze starszym bratem poszedł do powstania.

Cześć Jego pamięci!

(w.).

„GAŁĄZKA OLIWNA” wznowienie słuchowiska J. Parandowskiego

Wśród sukcesów polskich na XI Olimpiadzie wymieniana się również z dumą medal przyznany „Dyskowi Olimpijskiemu” J. Parandowskiego. Jest to niestety w literaturze wogóle powieść o starożytności i grzybskich w Olimpii. „Gałązka Oliwna” znalazła silny odzew w kraju i zagranicą. Poziomem i forma audycji, zainteresowała się nie tylko entuzjastami sportu i nowożytności kultury fizycznej. — Praca przybrała scenariusz do nadania w czeskim przekładzie, a inne radiostacje są już w posiadaniu tego rekopisu, aby słuchowisko to nadać ze swych studiów. Wznowienie trapiatki tej audycji przynada na okres za-kończenia XI Olimpiady, w dn. 20.VIII o godz. 19.00.

Kurs dla instruktorów skoków ze spadochronami

W Legionowie rozpoczyna się kurs dla instruktorów skoków z wieżyczek spadochronowych. Kurs odbywa się przy Wojskowej Wytwórni Balonów, słuchaczy dostarczały zarząd główny LOPP. Kurs jest tygodniowy.

Na terenie Wystawy Przemysłu Metalowego i Elektrotechniki — w Warszawie buduje się wieżę spadochronową, która będzie oddana do użytku w dniu 24 b.m. W czasie trwania wystawy odbędzie się pokazy skoków ze spadochronami.

Czytajcie KINO

O komasację gruntów na przedmieściach

Słow. Mieszk. Przedmieście wysuwa już od dłuższego czasu potrzebę komasacji gruntów przedmiejskich, ponieważ w obecnym stanie rzeczy nieraz urodzajne działki gruntu z powodu swej wąskiej konfiguracji nie nadają się do naprawy i nie przynoszą właścicielom żadnego dochodu.

W sprawie zamierzonej komasacji Słow. Mieszk. Przed-

mieście ułatwiło wyszukanie w grodzickim archiwum państwowym planów i aktów nadziałowych na poszczególnych przedmieściach.

Obecnie zarząd Stowarzyszenia zwrócił się do Zarządu Miejskiego z projektem zwolnienia specjalnej konferencji w sprawie komasacji, w której wzięliby udział przedstawiciele grodzkiego i powiatowego, komisarz ziemski, przedstawiciele Magistratu, Izby Rolniczej i Urzędu Wojewódzkiego.

W sprawie wkładów w rosyjskich państwach kasach oszczędności

Na skutek akcji wszczętej przez posiadaczy książeczek byłych rosyjskich państwowych kas oszczędności — Min. Skarbu udzieliło następującego wyjaśnienia:

Na podanie z dn. 20 maja r. do Pana Prezesa Rady Ministrów i z dn. 20 maja r. b. do Pana Ministra Skarbu w sprawie wkładów w b. ros. państwowych kasach oszczędności względnie innych instytucjach rosyjskich, Ministerstwo Skarbu komunikuje, że dla dokonania

rozrachunków z rządem ZSSR z tego tytułu, jest powołana w myśl przepisów Traktatu Pokojowego między Polską a Rosją i Ukrainą, podpisanego w Rydze dnia 18 marca 1921 r. Mieszana Komisja Rozrachunkowa na mocy art. XVIII tego Traktatu.

Komisja ta jest nieczynna, a to wskutek wyjazdu z Polski w 1924 r. wchodzącej w skład tej Komisji, delegacji rosyjskiej. Wobec uchylecia się w ten sposób strony rosyjskiej od prac w Komisji, powierzone tej Komisji rozrachunki z tytułu wkładów polskich osób fizycznych i prawnych w rosyjskich i ukraińskich znacznikowanych lub zlikwidowanych instytucjach kredytowych, jak również w państwowych instytucjach i kasach — nie zostały dokonane.

Jednocześnie Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, że wobec wyłączenia wyżej stanu sprawy, żadna rejestracja dowodów na stwierdzenie tych roszczeń nie jest w chwili obecnej prowadzona przez polskie organy państwowe.

Z Gródka Białostockiego

Budowa kościoła katolickiego — Świecenie owoców

Katolicy mieszkańcy Gródka przygotowują się do uroczystości poświęcenia kościoła, który po 2-letniej budowie jest już prawie na ukończeniu. Równocześnie odbędzie się poświęcenie rzymsko-katolickiego cmentarza.

Szybka budowa świątyni zawdzięcza przychylnemu stanowisku władz oraz owocnej pracy komitetu, w którego skład wchodzi: ks. Szadbel, komendant Garliński, inż. Bajt

oraz p.p. Krupowicz, Bryła, Jakowski, Skibiński i inni.

Ubiegła środa (19 bm.) zaplanowała się niezwykle żywiołowo w naszym miasteczku. Od wczesnego ranka zaczęli się zjeżdżać z wiosek okolicznych prawosławni wiośianie na święto Spasa, w którym to dniu odbywa się tradycyjne święcenie jabłek i innych owoców.

Wśród przybyłych większość stanowiły kobiety z dziećmi, wszystkie pięknie wystrojone. Stały w długim szeregu przed cerkwią z kosami owoców, które świecił proboszcz Winiogrodów i udzielał wiernym błogosławieństwa. Od Spasa według starego zwyczaju wolno spożywać owoce drzew, które w tym roku dobrze obrodziły.

Utonął w stawie na Marcuku

Wczoraj popołudniem podczas kąpieli w stawie Konstantego Konaszewicza na Marcuku utonął 39-letni Wincenty Bezbuk z wsi Bacieczki. Na alarm kąpielącego się w pobliżu chłopca, wskoczyła do stawu w ubraniu na pomoc tonącemu Kazimierz Panasiwicz i wyciągnęła go za włosy z 1 1/2 metrowej głębiny. Pomimo natychmiastowej pomocy nie udało się przywrócić go do życia.

Śmierć wskutek zakażenia

Mężatka Brajerowa (Sienkiewicza 16) pragnąc uniknąć potomstwa, poddała się zabiegowi chirurgicznemu. Z powodu nieczystych narzędzi, uległa zakażeniu. Przewieziona do szpitala położniczego, pomimo troskliwej opieki lekarskiej — zmarła. Władze sądowe zarządziły sekcję zwłok.

Za fałszywe oskarżenie

Przed Sądem Okręgowym stanął wczoraj palacz kolejowy, Stanisław Nierodziński pod zarzutem fałszywego oskarżenia niejakiej Marii Nesterówny o kradzież 45 złotych.

Nierodziński w marcu br. po wesolej lipacji pojechał doróżką do Nesterówny na ul. Bruckową. Należał przy wyjeździe z domu zameldować w komisariacie, że panią kradmie skradł mu 45 zł.

Przeprowadzone dochodzenie wykazało, że zameldowanie było fałszywe. Sąd skazał Nierodzińskiego na 8 miesięcy więzienia z zawieszeniem wykonania kary na 3 lata.

Rozbrojeni gajowi

W lesie w pobliżu majątku Zabłocie (gm. Milejczyce) pomiędzy gajowcami: Marcinem Moskalewiczem i Władysławem Kozakiem doszło do gwałtownej kłótni, przyczem obaj użyli palnej broni.

Kozak jest lekko ranny w głowę od uderzenia ręką rewołweru, ponadto ma przetrzoną kurtkę. Obaj gajowci zostali rozbrojeni.

Z kroniki policyjnej

Szymon Pławski (Sienkiewicza 50) zameldował policji, że na ul. Sienkiewicza, obok placu Wyzwolenia podszedł do niego niejak Zbigniew Łabędzki (Sienkiewicza 91) i groził mu rewolwerem.

Robotnicy na F.O.M.

Robotnicy z fabryki M. Amurskiego (Mickiewicza 43) walcili na Fundusz Obrony Narodowej 11 zł. 30 gr.; robotnicy z fabryki braci M. i A. Zylberblat (św. Janka 13) zebrali 17 zł.

Robotnicy przystąpili do pracy

Dzięki interwencji okręgowego inspektora pracy, inż. Świeżawskiego, zatarg w fabryce Berkmana (Białostocka 14) został zlikwidowany. Robotnicy przystąpili do pracy.

Autobusy P.K.P. na linii Białystok — Wołkowsk

Kierownictwo komunikacji samochodowej P.K.P. podaje do wiadomości, że od 21 bm. zaczyna znowu kursować autobusy — w piątek z Białostoku do Wołkowskiej, wyjazd o godz. 17.30 i w niedzielę z Wołkowskiej do Białostoku, wyjazd o godz. 7.30. Jedynie w soboty ruch autobusowy na tej linii jest nadal wstrzymany.

Chór Dana

Przypominamy, że dzisiaj w „Palace” o godz. 8.30 wiecz. rozpocznie swe produkcje słynny Chór Dana. Soliści: Foggi Wysocki w nowym programie.

Kącik czytelników

Dla turystów „wodnych” — kajaki, dla turystów „lądowych” — autobusy

Godzina 12 ta w południe. Punktualnie co do minuty rusza autobus P.K.P. z Rynku Kosciuszki w Białymstoku, podążając przez Kayszyn — Mońki — Osowiec — Grajewo — Augustowa. Szybko i lekko mknąc po wyboistych drogach, zwłaszcza na odcinku Białystok — Kayszyn. Frekwencja dość duża, chociaż powinna być o wiele większa.

Wszakże Augustów zalicza się do najpiękniejszych okolic Polski i jedynie brak odpowiedniej propagandy powoduje, że stosunkowo mały procent turystów go odwiedza. A jednak — jak już miałem nieraz sposobność zauważyć — ilość wycieczkowiczów rokrocznie pomalu wzrasta.

Do Augustowa można dostać się wprawdzie koleją, ale ja o sobie wiem, lokomocje samochodowa, albowiem autobus P.K.P. dojeżdża do samego rynku, podczas gdy ze stacji kolejowej trzeba jeszcze odbyć dwukilometrową podróż do centrum Augustowa.

Parożygodniowy pobyt w tem mieście przekonał mnie, że do poznania wszystkich przecudnych zakątków pojezierza augustowskiego i suwalskiego nie wystarczy komunikacja wodna. Statek parowy ma bardzo ogr-

Niepotracanie podatku dochodowego

od zarobków robotników sezonowych

Min. skarbu wydało okólnik w sprawie podatku dochodowego od zarobków robotników sezonowych, zezwalający, aby przy wypłacie wynagrod-

zeń robotników sezonowych, zatrudnionych na robotach publicznych oraz w przemyśle budowlanym, nie potrącano podatku dochodowego, o ile wynagrodzenia te, obliczone w stosunku rocznym, nie przekraczają kwoty zł. 2500.

Za robotników budowlanych uważa się robotników żelbetonowych, murarzy, cieśli i pomoc budowlaną tylko wówczas, jeżeli charakter ich zatrudnienia jest sezonowy, a więc jeżeli nie są to robotnicy, zatrudnieni przy robotach budowlanych, prowadzonych przez cały rok, na terenie zakładów pracy przemysłu włókienniczego, metalowego czy innych, z istoty swej produkcji pracujących cały rok.

Strajk w Osowcu zlikwidowany

Strajk robotników, zatrudnionych przy budowie koszar w Osowcu — o czym wczoraj donosiliśmy — został już zlikwidowany. Dla ścisłości dodajemy, że strajkujący robotnicy nie byli zatrudnieni bezpośrednio przez przedsiębiorstwo budowlane „Mur”, lecz przez podprzedsiębiorcę, który uwzględnił pretensje robotników.

Pod zarzutem zabójstwa

W drugiej połowie lipca r. b. w pobliżu wsi Folwarki-Wielkie (gm. Zabłudów) znaleziono na polu zwłoki zamordowanego mieszkańca tejże wsi Wincentego Dudzińskiego.

W toku dochodzenia, onegdaj pod zarzutem zabójstwa osadzonego w więzieniu białostockim Władysława Pietruczka i żonę zabitego Wierę Dudzińską.

Komunikat Izby Rzemieślniczej w Białymstoku w sprawie zaliczenia górscejarstwa i bielizniarstwa do rzemiosła

I. Z dniem 30-VI-1936 r. zaliczono bielizniarstwo do rzemiosła, wobec czego prowadzący posiadanie karty rzemieślniczej.

II. Prawa nabyte do samodzielnego prowadzenia rzemiosła górscejarstwa i bielizniarstwa przysługują tym, którzy rozpoczęli prowadzenie wspomnianych rzemiosłów przed dniem 30-VI-1936 r.

III. Izba Rzemieślnicza w Białymstoku będzie wydawała zaświadczenia o prawach nabytych do samodzielnego prowadzenia bielizniarstwa i górscejarstwa na podstawie: a) potwierdzenia Starostwa o zgłoszeniu przed dniem 30-VI-36 r. przemysłu bielizniarskiego i górscejarstwa, b) świadectwa przemysłowego wykupionego na 1936 r. przed 30-VI-36 r.

IV. Prawa nabyte do kształcenia terminatorów w rzemiosle górscejarstwa i bielizniarstwa posiadające osoby, posiadające prawa nabyte do prowadzenia wspomnianych rzemiosłów, o ile trzymały uczniów

Podziękowanie

Wszystkim, którzy oddali ostatnią przysługę memu mężowi

s.t.p. Andrzejowi Janiszewskiemu

a w szczególności Wielebnemu Duchownemu, Chórowi Kościelnemu parafii Farniej oraz Jego Dyrektorowi, dla drogi składa z głębi serca płacząc „Bóg zapłać”

Stroskana żona.

Dr. OETKERA
BUDYNIE I CIASTA!
Zastępcy: I. Miliszewski, Białystok, Nowy Świat 24.

Prosimy zając stałe i wszędzie nierównomierne książki z przepisami Dr. A. Oetkera p. t. „Dobra gospodyni piecze sama”. Do nabycia u naszego zastępcy i we wszystkich księgarniach. Cena 50 groszy.

„MYTOL” — uniwersalny środek myjący i czyszczący, idealny wszystkich gospodyń świata. „MYTOL” — rozpuszcza chemicznie wszystkie brudy, tłuszcze, smary, ojeje i t. p. „MYTOL” — niezbędny w gospodarstwie domowym, zakładach leczniczych i sanitarnych, pralniach, warsztatach, fabrykach, drukarniach, garażach itp.

Żadajcie wszędzie

Przedstawiciel na woj. Białostockie
M. Serok, Białystok
ul. Marsz. Piłsudskiego Nr. 2
Telefon Nr. 71.

„ŚWIAT” Dziś pocz. o godz. 6-ty

Ceny od 54 gr.
MARTA EGGERTH
w najlepszej swojej kreacji
KARJERA

APOLLO Pocz. 6, 8 i 10 w. Ceny od 54 gr.
FILM PIĘKNY I PRĄDZIWIY JAN ŻYCIĘ
Dzieje miłości
19 LETNIEJ PANNY
Robert TAYLOR
GAYNOR
GŁOS SERCA
PONADTO
KERTON
w 2 akt. komedii
PRZYGODY REKRUTA

Doktor M. KANEŁ
weneryczne, skórne, włosów
Przyjmuje od godz. 9-1 i od 5-8.
(Kobiety od godz. 4-5 p.p.)
Białystok, Sienkiewicza 37, tel. 5-55

Dr. Neumark
Choroby weneryczne, skórne i narządów płciowych.
Przyjmuje od godz. 10-12 i od 3-8 w.
Białystok, ul. Kilińskiego 9,
Telefon Nr. 5-06.

Potrzebny chłowiec na praktykę do budowy radiolaboratorium, zgłosić się ul. Sienkiewicza Nr. 14 m. 22 „Radio Nawrot”.

Zgubiono dowód tożsamości konia należącego do Elżasza Szykowski i świadectwo przemysłowo-handlowe kat. IV na rok 1936 i zaświadczenie o rejestracji rocz. 1917 na imię Lejzera Szyłkowskiego, zampry ul. Zamenhola 13.

Adwokat
Dr. Jan ALTER
przeniósł kancelarię
na ul. Sienkiewicza Nr. 13,
tel. 11-14.

Dr. med.
M. Syrota
choroby nerwowe i psychiczne
powrócił
ul. Marsz. Piłsudskiego 24, tel. 17-75

„MODERN” Początek CENY
615, 815, 1015 OD 54 gr.
Pierwsza od czasu powstania filmu dźwięk. prawdziwa komedia muzyczna
WESOŁA ROZWÓDKA

DOKTOR
Leon KRYŃSKI
Choroby weneryczne, skórne i narządów płciowych
Przyjmuje od godz. 9-1 i od 5,30-7,30
Białystok, Piłsudskiego 33, tel. 5-47

Dr. A. Adamowicz
Weneryczne, niemoc, skórne
Białystok, ul. Marsz. Piłsudskiego 17,
telef. 6-40.
Godziny przyjęć: 9-1 i 4-7 wiecz.